

پنج اعمال مساجد

تألیف:

محمد طاہر جواد

ترجمہ:

عبدالرحمن ریگی

سرشناسه	جواد، محمد طاهر
عنوان و نام پدیدآور	پنج اعمال مساجد، محمد طاهر جواد، مترجم، عبدالرحمن ریگی
مشخصات نشر	تربیت جام: آوای اسلام، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری	۶۴ ص.
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۲۵۵۵-۳۳-۵
موضوع	مسجد ها - آداب و رسوم
رده بندی دیویی	پ ۷۳۲ ج ۷۵ / ۲۹۷

پنج اعمال مساجد

تالیف:	محمد طاهر جواد
مترجم:	عبدالرحمن ریگی
ناشر:	آوای اسلام
نوبت و سال چاپ:	اول - ۱۳۸۸
شمارگان:	۳۰۰۰ نسخه
قیمت:	۸۰۰ تومان
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۲۵۵۵-۳۳-۵

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است.

مقدمه مترجم

این امت با مشقت و قربانیهای رسول اکرم -صلی الله علیه و سلم- و صحابه کرام -رضی الله عنهم- شکل گرفته است. دشمنان اسلام، یهود و نصاری همیشه در این تلاش اند که وحدت و یکپارچگی امت مسلمان را از بین ببرند و آن را تکه تکه و متفرق بسازند. متأسفانه امروز مسلمانان صفت «امت بودن» را از یاد برده اند. زمانی که این امت متصف به این صفت بود، چند هزار نفرشان بر تمام دنیا غالب و چیره بود. در آن زمان آنان حتی یک خانه محکم نداشتند، در مسجدشان چراغ هم نبود؛ با وجود این، قومهای مختلف، زبانهای مختلف، چهره های مختلف به صورت یک امت درآمده بودند. مسلمانان در گذشته به هر کشوری که می رفتند آن کشور در زیر قدمهایشان قرار می گرفت.

این امت اینگونه ساخته شد که در دل هیچ یک از آنها این سخن نبود که: خاندان من، قوم من، گروه من، حزب من، وطن من، زبان من. آنها حامی این چیزها نبودند و به ملک و مال و زن و بچه توجهی نداشتند. هر شخص به این مسئله توجه داشت که الله تعالی و رسولش چه می فرمایند. اینگونه بود که امت ساخته شد.

احوالی که امروز مسلمانان دنیا را گرفتار بدان می بینید و درباره شان می شنوید که کشته می شوند و سوزانده می شوند، به خاطر این است که مسلمانان صفت امتی بودن را فراموش کرده اند و محنت آن حضرت -صلی الله علیه و سلم- و قربانیهای صحابه را بوسیده و به کناری نهاده اند. تمام این تباهی ها به خاطر این است که امت مسلمان دیگر به این صفت آراسته نیست.

برای اینکه مسلمانان از سر نو به این صفت متصف گشته و مدد و نصرت الله تعالی آنان را همراهی نماید تنها این کافی نیست که در میان آنان نماز، روزه، زکات، ذکر، حج، مدرسه و تعلیم باشد.

قاتل حضرت سیدنا علی - رضی الله عنه -، ابن ملجم بسیار نمازگزار و ذاکر بود. وقتی که مردم خواستند زبان او را ببرند، گفت: زبانم را قطع نکنید، تا واپسین لحظات زندگی خود را با یاد الله سپری نمایم. این در حالی است که رسول اکرم - صلی الله علیه و سلم - فرمودند: قاتل حضرت سیدنا علی - رضی الله عنه - بدبخت‌ترین فرد امت من است.

حضرت شاه اسماعیل شهید و حضرت سید احمد شهید و دوستان ایشان از لحاظ دینداری دارای بهترین مجموعه بودند. وقتی به منطقه سرحد رسیدند و مردم آن منطقه آنها را به عنوان رهبران دینی خود پذیرفتند، شیطان در دل چند نفر از مسلمانان آن منطقه این وسوسه را افکند که اینها از یک منطقه دیگر به اینجا آمده‌اند، حال چرا باید از آنان حرف‌شنوی داشته و اطاعتشان را بکنیم. مسلمانان علیه اینها شوریدند و بسیاری از آنها را شهید کردند. آنها علم قومیت را برافراشته و صفت امتی بودن را شکستند، که به سبب آن خداوند به صورت عذاب حکومت انگلیس را بر آنها مسلط نمود.

این سخن را به یاد داشته باشید که قوم من، فامیل من، منطقه من، زبان من، همه اینها سخنانی هستند که صفت امتی بودن را می‌شکنند و در نزد الله تعالی ناپسند می‌باشند.

حضرت سعید بن عباد مرتکب اشتباهی شد که به سبب آن نزدیک بود در میان انصار و مهاجرین اختلاف بزرگی بوجود آید، در نتیجه جزای آن عمل را در همین دنیا دید. در روایات آمده که ایشان را جنات به قتل رسانده و در مدینه اعلان نمودند:

«قتلنا سید الخزرج سعد بن عباده رمیناه بهم قلم یخط فواده»

این واقعه نمونه‌ای را ارائه کرد و یادآوری نمود که اگر یک انسان بسیار خوب و نیک به خاطر قومیت و زبان، صفت امتی بودن

را از بین ببرد الله تعالى آن شخص را از بین خواهد برد. برای ایجاد این صفت بزرگ همه باید تلاش نمایند که در میان همدیگر اجتماعیت و محبت را رواج دهند، نه شکست و جدایی را. مضمون یک حدیث آن حضرت صلی الله علیه و سلم است که: روز قیامت شخصی را می آورند که در دنیا نماز، روزه، زکات، حج، تبلیغ همه را انجام داده با وجود این به عذاب الهی گرفتار می شود، به جهت اینکه از یک سخن او در میان امت تفرقه پیدا شده است. به او گفته می شود به خاطر این حرفی که زده بودی و به سبب آن در امت خلل وارد ساخته بودی، اینک عذاب آن را بچش.

در مورد شخص دیگری [در روایت] می آید که او اعمال اندکی دارد و از عذاب الهی می ترسد، با این حال به او ثواب زیادی عطا می گردد و او خودش می پرسد که اینهمه لطف به خاطر چیست؟ به او گفته می شود که تو در فلان وقت سخنی گفتی که به سبب آن فساد در بین امت از بین رفت و به جای شکست، پیروزی و اجتماعیت ایجاد گردید. اینها همه به خاطر آن حرف تو عطا گشته اند.^۱

با توجه به آنچه نقل گردید از تمام برادران تبلیغی عاجزانه تقاضا دارم که کاملاً مواظب اعمال و کردار و گفتار خود باشند؛ چراکه کاری که ما بدان پرداخته ایم بسیار بزرگ، خیلی حساس و دارای اصول بیشمار می باشد، که بی توجهی و غفلت از آنها نه تنها این کار را برای ما بی فایده می گرداند، بلکه زیانهای جبران ناپذیر و

^۱ . ترجمه قسمتی از سخنرانی مولانا محمد یوسف رحمه الله تحت عنوان

پیامدها و عواقب ناگواری را در این دنیا و در آن جهان به دنبال خواهد داشت.

ما بنا به تعالیم دینی یقین داریم که در روز قیامت باید پاسخگوی اعمال و گفتار خود باشیم، حال مبدا چنان کنیم که از سخنان ما کسی برنجد و دلی آزرده گردد، یا اینکه غیبت کسی را بکنیم و یا به برادر دینی خود اتهامات ناروا بزنیم و یا به اعمال جاهلیت که از جمله آنها تعصبات قومی و قبیله‌ای است پردازیم و این کار (نهضت دعوت و تبلیغ) را که خود در واقع برای سوزاندن ریشه درخت جاهلیت احیاء گردیده عرصه تاخ و تاز این قبیل امور قرار دهیم، که اگر خدای ناکرده چنین کردیم هم در دنیا از برکات این کار و رحمت و الطاف خداوندی محروم می‌گردیم و هم در آخرت روسیاه و شرمنده بارگاه الهی خواهیم گشت و سرانجام بد در انتظارمان خواهد بود.

حضرت مفتی زین العابدین رحمه الله فرمودند: اگر مسلمانی مسلمان دیگر را به چشم حقارت بنگرد از نگاه رحمت الهی خواهد افتاد. از اعتراض، تحقیر، توهین، تنقیص، تردید (رد کردن دیگران)، تنقید، نسبت به یکدیگر پرهیزیم. بهترین تبلیغی کسی است که عیبهای خود را ببیند و خوبی دیگران را، و اصول تبلیغ را برای خودش بداند.

در مسجد و مرکزی که مشغول فعالیت هستیم اعمال مسجد را برای خود بدانیم و خویش را مسئول بدانیم و چنانچه برادری دیگر در اعمال مسجد همکاری کرد او را معاون و مددکار خود بدانیم و شکر خدا را به خاطر آن به جای بیاوریم. و اگر دیگران در اعمال مسجد شرکت نکردند ناراحت نشویم و زبان اعتراض نگشاییم؛ چراکه این اعمال در میان امت تفرقه ایجاد می‌کنند.

اگر می‌خواهیم مسجد محل ما از اعمال آباد گردد باید هر برادر کارکن خود را مسئول بداند و آنها را انجام بدهد. نباید کارکنان دیگر را که سستی می‌کنند و در اعمال مسجد شریک نمی‌گردند در دل خود کوچک و حقیر بشماریم؛ بلکه برایشان در نماز شب دعای قبولیت بکنیم و با اکرام و هدیه دادن، به آنها نزدیک گردیم و رشته محبت و مودت خود را با آنها نگسیم.

هیچ مسجد و مرکز تبلیغی‌ای ملک شخصی کسی نیست. همه مساجد و مراکز تبلیغی از آن الله تعالی می‌باشند. هیچکس حق تصرف خانه خدا را ندارد؛ پس با اجتماعیت و همراه بودن با جماعت مسجد اعمال نبوی را در محل و مسجد خود احیا کنیم و تقاضاهای دین را در مسجد محل خود برآورده سازیم و برای تمام عالم جماعت‌های خود را بفرستیم.

اجتماعیت بین کارکنان بزرگترین سبب و وسیله برای احیاء اعمال مسجد است، و راه ایجاد اجتماعیت نیز توجه و پرداختن به مشورت صحیح در مرکز و مسجد می‌باشد، چنانکه حضرت مولانا محمد الیاس رحمه الله در خصوص ضرورت اجتماعیت و مشورت در کار دعوت می‌فرمایند:

«در این کار ما علاوه بر اخلاص و صدق دل، ضرورت شدیدی به اجتماعیت و مشوره می‌باشد، و بدون آن، خطر بزرگ وجود دارد.»^۱

نکته دیگری که بزرگان این کار بر آن تأکید نموده‌اند این است که حتی‌الامکان سعی شود صلاحیتها و استعدادهای عموم کارکنان به کار گرفته شود تا آنها نیز مجالی و فرصتی برای رشد و

^۱. ملفوظات مولانا محمد الیاس رحمه الله، ترتیب: مولانا محمد منظور

ترقی بیابند. اینگونه نباشد که یک عده‌ای خاص _ با این تصور که دیگران شایستگی انجام این کار را ندارند _ به انجام اعمال دعوت پردازند و دیگر کارکنان را از انجام آنها محروم سازند.

مسئله مهم دیگری که نباید از آن غفلت ورزید و بدان بی توجه بود، احترام به کارکنان قدیمی و پیشکسوت تبلیغ و رعایت حقوق آنان می باشد. این امر به حدی اهمیت دارد که بنیانگذار این نهضت، حضرت مولانا محمد الیاس رحمه الله آن را سببی برای قبولیت و محرومیت در بارگاه الهی دانسته اند.

مطلب دیگری که باید خدمت کارکنان تبلیغ گوشزد نمایم این است که در مورد کار دعوت هرگز خودسرانه عمل نکنید، به طوریکه از سوی خود در مسجد و مرکز شهر و کشورتان روش و ترتیبی را ایجاد نمایید که بزرگان رای وند و نظام الدین بدان راضی نیستند و مطابق خواست آنان نمی باشد. اینگونه اعمال خودسرانه و شخصی و سلیقه‌ای که در مساجد و مراکز بدون استفسار از بزرگان این کار انجام می گیرند هیچ سودی برای ما و امت ندارند.

ما باید در مورد کار دعوت تابع بزرگان این کار که جان و مال و تمام زندگی شان را صرف آن نموده اند، باشیم و از سخنانی که در اجتماعات سالانه و مذاکره کارکنان _ که هر سال به مدت ده روز برگزار می شود _ بیان می گردد، پیروی نماییم. تنها سخنان آنان در این باره برای ما حجت و سند می باشند.

اگر می خواهیم روش کار دعوت و تبلیغ و نیز ترتیب کار مسجد را بیاموزیم و با عمل بر آن، مساجد خودمان را بر قالب مسجد نبوی بیاوریم باید در ده روز مذاکره ای که هر سال برای کارکنان تبلیغ در مرکز تبلیغی رای وند تشکیل می گردد، شرکت و آنچه بزرگان می گویند بدان عمل کنیم.

کتاب پیش رو مختصری از مذاکره اعمال مسجد است که برای کارکنان تازه کار تبلیغ و کسانی که هنوز با کار مسجد آشنایی ندارند، به منزله راهنمایی مفید و سودمند می باشد. بنده آن را به این امید که مورد استفاده کارکنان تبلیغ قرار گرفته و نیز ذخیره آخرت گردد، به زبان فارسی ترجمه کردم. از خداوند متعال می خواهم تا مطابق این گمان بنده فیصله نموده و آن را مورد استفاده عموم قرار داده و به شرف قبول بنوازد. آمین!

سخنم را چنانکه با فرازی از بیانات پر سوز و پر درد و خیرخواهانه و مشفقانه حضرت مولانا محمد یوسف رحمه الله، فرزند و جانشین و نائب برحق مؤسس نهضت دعوت / ایمان، مولانا محمد الیاس رحمه الله آغاز کرده بودم با فرموده دیگری از ایشان به پایان می برم. ایشان می فرمودند: «کار دعوت را با مزاج نبوت باید انجام بدهیم. مزاج نبوت این است که هر آنچه به ما گفته شد آن را انجام بدهیم و به هر مقدار و طریقه ای که به ما گفته شد به همان مقدار و طریقه آن را انجام بدهیم»

از خداوند متعال، می خواهم که به من و شما و همه کارکنان تبلیغ در تمام دنیا توفیق عمل، اخلاص و استخلاص عطا فرماید!

آمین یا رب العالمین

عبدالرحمن ریگی